

Kellele on kasulik
palgalõhe?

Loe lk 2

Sotsiaal-
demokraadid
riiki juhtimas

Loe lk 4

Kandidaadid Euroopa Parlamendi
Loe lk 6

Sotsiaaldemokraat

www.sotsdem.ee • mai 2014

Vali südame ja mõistusega!

1. Marju Lauristin
2. Ivari Padar
3. Jevgeni Ossinovski
4. Marianne Mikko
5. Natalja Kitam
6. Hannes Hanso
7. Liina Raud
8. Elki Nestor
9. Abdul Hamid Turay
10. Urve Palo
11. Randel Länts
12. Toomas Alatalu

Sven Mikser
SDE esimees

Kogu Eesti jaoks on oluline, et Euroopa Parlamenti valitakse inimesed, kes suudavad nii omavahel, oma parlamendirühmas kui ka teiste poliitiliste jõududega koostööd teha. Tähtis on ka see, et valitud saadikul oleks väljakujunenud maailmavaade ja et ta ei asuks europarlamentis töötamise ajal oma erakonda ja töökspidamisi muutama. Veel on oluline, et valitud eurosaadikud on sisuliselt pädevad rahvusvahelises institutsioonis töötama ja teavad, mida nad Euroopa Parlamenti tegema lähevad.

On mitu head põhjust, miks tuleks neil valimistel anda hääl just sotsiaaldemokraadist kandidaadile ja kutsuda üles ka oma sõpru ja tuttavaid sotside poolt hääletama. Toon allpool välja kolm olulisimat.

- Sotsiaaldemokraatide nimekiri ühendab mitmeid kogenud poliitikuid, kõrgelt hinnatud asjatundjaid ja mõjukaid arvamussliidreid, kes ei klammerdu dogmadesse ega allu välisele survele, vaid mõtlevad oma peaga ja langetavad otsuseid Eesti huvides ja oma südametunnistuse järgi. Tehes oma tööd Europarlamentis mõistuse ja südamega, kaitsevad nad parimal moel Eesti huve ning Euroopa ühiseid väärtusi.

- Sotsiaaldemokraadid on europarlamentis suur ja mõjukas fraktsioon. See tähendab, et Eesti sotsiaaldemokraadid saavad mõjutada ja kujundada

ligikaudu kolmandikku saadikuid ühendava parlamendirühma otsuseid ja seisukohti. Kõigil meie nimekirjas olevatel kandidaatidel on varasem rahvusvahelise töö ja suhtlemise kogemus. See tähendab, et meie inimesed suudavad töötada oma fraktsioonis ja komisjonides sisukalt ja tõhusalt.

- Arvestades tänast pingelist julgeolekulukorda, on oluline, et Euroopa Parlamenti valitud poliitikud oskaksid kaasa rääkida Euroopa Liidu idapartnerluse küsimustes ning suudaksid ja tahaksid olla aktiivsed meie omaaegsete saatusekaaslaste lõimimisel Euroopa väärtus- ja julgeolekuruumi. Euroopa Liit peab rääkima ka Venemaa selges, jõulises ja arusaadavas keeles. Eesti sotsiaaldemokraatidel on siin selge eelis: me ei ole ise kunagi soovinud õhutada vastandumist ega püüdnud sel teel poliitilisi punkte koguda, seega on meil täna piisav usalduskrediit, mis võimaldab Putini režiimi ekspansionistlikke plaane ja Kremli propagandasõja olemust ja mõjusid teistele eurooplastele arusaadavalt selgitada.

Eelseisvatel europarlamenti valimistel on Sinu ees koguni kaksteist head valikut. Sotsiaaldemokraatide nimekirjas on nii mehi kui ka naisi, noori ja kogenud poliitikuid, maa- ja linnainimesi, eesti ja vene emakeelega kandidaate. Neid kõiki seob usk tugevasse Eestise turvalises ja solidaarses Euroopas. Valides sotsiaaldemokraate ja kutsudes oma sugulasi, sõpru ja kolleege sedasama tegema, annad Sa olulise panuse Eesti ja Euroopa edusse!

Tule kindlasti valima ja tee oma valik südame ja mõistusega!

Väike samm Sinule, suur samm Eestile!

Eelmistel eurovalimistel otsustas lõpliku valimistulemuse vaid kuus valija hääl!
Ärme jäta neid häáli juhuse hooleks.

Palun tee nii:

Helista oma pereliikmetele ja sõpradele ning tuleta neile meelde, et nad kindlasti läheksid valima ja valiksid sotsiaaldemokraadid!

Pane ise oma käega meie valimisajakiri kõigisse postkastidesse oma külas, kodutänaval või trepikojas. Vajaliku arvu valimisajakirju saad erakonna piirkonna koordinaatorilt – palun võta temaga ühendust või helista erakonna peakontoris telefoninumbri 611 60 40.

Tutvu meie
kandidaatidega:
www.sotsdem.ee

 SDE
hoolimise jõud

Karel Rüütli

Riigikogu sotsiaaldemokraatide fraktsiooni juht

Õhus on tunda kevadet!

Kevad on lootuse, päikesepaiste ja värskest lõhnade metsalilled aeg. Värskeid puhanguid on tunda ka poliitikas laiemalt. Eesti on saanud endale uue sotsiaaldemokraatliku valitsuse ja üle aastate on esimest korda valitsusliidu toetus opositsiooni omast suurem. Erakonnana oleme tõusnud populaarseimaks Eestis. On, mille üle uhkust tunda ning öelda, et oleme õigel teel.

Sotsiaaldemokraadid on kevadkoalitsioonis esindatud kuue ministriga ning lisaks spiiikriga Riigikogus. Kuigi tegevuste elluviimiseks on vähem kui aasta, on valitsusliidu tegevusprogramm ambitsioonikas. Sotsiaaldemokraatidena oleme seadnud uues võimaliidus olulisteks teemadeks laste vaesuse vastu võitlemise, demokraatia suurendamise, keskkonnasõbraliku energeetika toetamise, senisest tugevama lõimumispoliitika ning julgeoleku tõustamise nii Eestis kui ka Euroopas.

Juba täna saame uhkusega öelda, et valitsusliit on astunud suure sammu aastaid piinlikust tekitanud küsimuses. 19-eurone lapsetoetus tõuseb uuel aastal 45 euroni ning alates kolmandast lapsest saja euroni kuus. Veebruaris piirkondade toel alanud ulatuslik kampaania „Mitte ühtegi vaeses last“ on saanud teenitud tulemuse. Samas töö lapsetoetuse kolmekordistamise ja teiste laste vaesust vähendavate tegevuste osas jätkub.

Tegevus valitsuses ei ole aga meie ainuke väljakutse. Juba 25. mail võtavad erakonnad mõõtu Euroopa Parlamendi (EP) valimistel. Täna on saanud need valimised Ukraina sündmuste taustal veel olulisema tähenduse.

Kuid EP valimised on omamoodi lakmuspaberiks ka järgmisteks Riigikogu valimisteks. Meil on eeldus järgmised Riigikogu valimised võita, kui saame hea tulemuse 25. mail toimuvatel EP valimistel. Tean, et see eesmärk on saavutatav, eriti olukorras, kus SDE nimekirja koosneb vaieldamatult tugevaimatest ja pädevaimatest kandidaatidest.

Selleks aga, et saaksime kaks kohta, mis on umbes 100 000 häält üle Eesti, ei piisa ainult kandidaatide, saadikute, ministrite ja erakonna kontori aktiivsusest. Eesmärgi saavutamiseks peab iga meie osakonna ja piirkonna liige abiks tulema, kutsuma meie poolt hääletama naabrimeest ja naabrinaist, sugulasi, häid perekonnatuttavaid ja sõpru.

Valimiskampaaniate ajal mõlen alati headele kolleegidele Rootsis ja Soomes, kus esimesel juhul osaleb aktiivses erakonnakampaanias tuhandeid inimesi, kes käivad uksest uksele. Soomes on aga igal EP kandidaadil ligi sajaliikmelised meeskonnad erakonna inimestest, kes kõik seisavad selle eest, et ühiselt teha erakonnale parim tulemus.

Erakond on seadnud endale ambitsioonika eesmärgi ja saanud selleks hea stardiplatvormi tänu nii valitsuses osalemisele kui ka meie julgetele ning kompetentsetele europarlamendi saadikutele. Eesti tugevamaks, Euroopa turvalisemaks, võrdsemaks ja avatumaks

Edu ja jõudu meile selles!

Sotsiaaldemokraat: Tiraaz: 7000 / Väljaandja: Sotsiaaldemokraatlik Erakond / Address: Ahtri 10A, Tallinn 10151Telefon: 611 6040 / Tellimine, kaastööd ja lisainfo: ajaleht@sotsdem.ee

Kellele on kasulik palgalõhe?

Tosina aasta eest oli sooline palgalõhe Eestis 22%, praegu räägime 30%. Eelmisel aastal tuli kor-raks lootus, et jõuame Euroopa Liidu keskmisele lähemale, aga selle aasta värskeimad numbrid kriipsutavad alla kurba tõika – kõik on nii nagu ikka.

Marianne Mikko

Riigikogu liige

Naiste ja meeste palgaerinevus Eestis on jätkuvalt Euroopa Liidu sügavaim, ületades Euroopa Liidu keskmise pea kaks korda.

Mida ikkagi kujutab see mõnede irvhamaste poolt rahvuskalaks tituleeritud palgalõhe? Euroopa Liidus mõistetakse soolise palgalõhe all naiste ja meeste tunnipalkade erinevust majanduses tervikuna.

Hetkel on sooline palgalõhe Euroopa Liidus 16%. Tuleb nentida, et see number ei kätke erinevusi naiste ja meeste hariduses, töökogemuses, tööaja kestuses ega töökohtades. Euroopa Komisjoni analüüsis on nende tegurite arvesse võtmisel võimalik seletada umbes pool palgalõhe suurus. Selgitamata soolise palgalõhe üks põhjusi võib olla naiste diskrimineerimine tööturul.

Naised madalama palgaga ametikohtadel

Eesti suure soolise palgalõhe üks põhjusi on segregeeritud tööturg, mis tähendab, et Eesti naised on koondunud kas teatud erialadele või sektoritesse. Horisontaalne segregatsioon annab tunnistust sellest, et naised domineerivad teatud tegevusaladel, kus on vastavalt keskmisest madalamad palgad. Kultuuri-, meditsiini- ja haridusvaldkond on need, kus põhiliselt töötavad naised.

Naiste ja meeste palgaerinevus Eestis on jätkuvalt Euroopa Liidu sügavaim.

Sooline palgalõhe kandub aastast aastasse muutumatul kujul. Statistikaameti järgi oli 2010. aastal hooldustöötajate keskmine tunnipalk (2,6 eurot) rohkem kui kolmandiku võrra väiksem kui autoremondilukkeppade tunnipalk (4,1 eurot). See-ega võib täheldada, et kui naised ja mehed koonduvad tööturul erinevatele tegevus- ja ametialadele, võib see põhjustada soolise palgalõhe ka sel juhul, kui sama töö eest makstakse kõigile täpselt sama palka.

Mehed nõukogudes

Eesti soolise palgalõhe puhul on paslik puudutada ka vertikaalse segregatsiooni teemat. See puudutab küsimust, kui palju on naisi juhtivat kohtadel. Eesti börsiettevõtete nõukogudes on naisi vähe. Tõsi, meil on ka börsiettevõteteid vähevõitu –

FOTO: SDE

Mida teha palgalõhe vähendamiseks?

Ei vähem ega rohkem kui täita aasta-aastalt palgalõhe piketidel välja käidud viit nõudmist:

- 1 Tõsta jätkuvalt miinimumpalka,
- 2 Muuta palgasüsteemid läbipaistvaks ja avalikuks,
- 3 Määrata kõigi riigiettevõtete juhtkondadesse vähemalt 40% Naisi,
- 4 Muuta valimisnimekirjad triibuliseks nii, et mehed ja naised paiknevad vaheldumisi,
- 5 Täita täielikult soolise võrdõiguslikkuse seadust.

Naiskogu Kadri iga-aastane palgalõhe vastane pikett Tallinnas Tammsaare pargis.

üksteist. Vaid kolmes neist on naissugu enam-vähem euroopalikult esindatud. Üldiselt aga kehtib tõik, et nõukogus istuvad laua taga piltlikult öeldes pintsakund-lipsud, sekka ei ühtki kleiti-seelikut.

Euroopa Komisjoni soolise võrdõiguslikkuse viie aasta strateegia ei välista õiguslikke meetmeid palkade läbipaistvuse, tugevamate sanktsioonide ning meeste ja naiste palgaerinevuse regulaarse aruandluse osas. Meil, sotsiaaldemokraatidel on hea meel, et Eurobaromeetri uuringu järgi toetab üle kolme neljandiku eurooplast kiiret sekkumist meeste ja naiste palgaerinevuse vähendamiseks. Euroopa Liidu kõigi liikmesriikide kodanikest 62% leiab, et sooline ebavõrdsus on nende kodumaal laialt levinud.

Palgalõhe valus kättemaks

Mina olen veendunud, et palgalõhe ei oota, vaid maksab valusasti kätte, kui me ei kiirusta häid lahendusi välja töötama. Kui me ei tegele lahenduse leidmisega, siis oleme juba lähitulevikus silmitsi olukorraga, kus vaesusest kõneldes tuleb silme ette väga selgelt naise nägu. Miks ma nii kindlalt väidan? Aga sellepärast, et pea kolmandiku võrra väiksem palk tähendab selgelt kolmandiku võrra väiksemaid hüvitisi nagu vanema-, hooldus- ja haigushüvitised. Samamoodi puudutab see tunduvalt väiksemat töötuskindlustust ja pensioni.

Palgalõhe majanduslik aspekt on eriti karm. Progressiivsed majandusteadlased

vibutavad sõrme ja kurjustavad: me tegeme ressursi raiskamisega ja seega jääb tööjõu potentsiaal kasutamata. Siinkohal kriipsutagem alla tõik, et Eesti naise haridustase on meeste omast kõrgem. Sellega ei paista me silma ainuüksi Euroopas, vaid kogu maailmas.

Kogu ühiskonna murekoht

Majandusteadlane Rainer Kattel nentis Eesti naiste VI kongressil, et tänases ühiskonnas on endiselt naiste majanduslik panus ja roll tihedalt seotud nende vanemarolliga, meeste majanduslik roll ja panus aga sisuliselt üldse mitte.

Eesti ühiskonda on sisse kodeeritud ebavõrdsus naiste ja meeste arenguvõim-lustes. Naiste potentsiaal on majanduses alakasutatud. Neist kahest aspektist järeldub, et naiste võimekust ja potentsiaali alarendatakse süstemaatiliselt.

Väidan, et soolise palgalõhe puhul pole tegemist pelgalt naiste probleemiga. Tege-mist on ilmselgelt ühiskonna probleemiga, mis puudutab mehi võrdselt naistega. Meid

kõiki. ●

Sotsiaaldemokraatide demokraatiapakett jõudis Riigikogu suurde saali

Sotsiaaldemokraadid algatasid veebruari keskel Riigikogus kaheksast eelnõust koosneva demokraatiapaketi, et muuta Eesti poliitika ja valitsemine avatumaks ning lihtsustada uute jõudude poliitikasse tulekut.

„Meie eesmärgiks on poliitilise süsteemi avatumaks ja läbipaistvamaks muutmine ning valijate ja huvirühmade kaasamine poliitiliste otsuste langetamisse. Samuti tahame me anda valija häälele suurema kaalu,“ ütles Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees Sven Mikser toona.

Esindusdemokraatia toimima

Kaks kuud hiljem, mil sotsiaaldemokraadid on asunud valitsemisvastust kandma, jõudsid need eelnõud Riigikogu täiskogu ette. „Meie ettepanekud on suunatud esindusdemokraatia paremale toimimisele. Poliitiline mänguväli peab muutuma võrdsemaks,“ märkis sotside fraktsiooni aseesimees Indrek Saar.

Enne seda põhiseaduskomisjonis toimunud arutelud näitasid, et mitte kõik sotsiaaldemokraatide eelnõud ei pruugi piisavat tuge leida. Küll aga pälvivad põhiseaduskomisjoni toetuse ettepanekud, mis vastavad esmakordselt valimistel kandideerivad erakonnad kautsjoni maksmise nõudest ja avardavad üksikkandidaadi võimalusi parlamen-ti pääseda.

Voliniku valimine läbipaistvamaks Marianne Mikko kaitses Riigikogu suures saalis ettepanekut, mille jär-

FOTO: SDE

Sotsid soovivad demokraatiapaketi abil Eesti riigivalitsemist läbipaistvamaks muuta.

gi peab poliitik, kelle Eesti nimetab Euroopa Komisjoni liikmeks, saama kooskõlastuse ka Riigikogult.

Tahame anda valija häälele suurema kaalu.

„Eestis on volinikukandidaadi esitamine täna valitsuse ainupädevuses. Avalikkusel ja Riigikogul puudub si-suline võimalus selles küsimuses kaa-sa rääkida, mis võimaldab kandidaa-

di esitamisel lähtuda mitte tema kom-petentsusest, vaid parteilistest huvi-dest ning eraviisilistest kokkulepe-test,“ ütles Mikko.

„Meie eelnõu seadustamisel saab Riigikogu parlamentaarsele demo-kraatiale kohaselt kaasotsustamisõi-guse Euroopa Komisjoni liikme nime-tamise protsessis. See suurendab ot-suse läbipaistvust.“

Veel võimalusi poliitilise võrdsuse suurendamiseks

Demokraatiapaketi raames käisid sotsiaaldemokraadid taaskord välja erakondade reklaamikulude piirami-se idee. Veel soovivad nad Riigikogu valimistel langetada valimiskünnise viielt protsendilt neljale ja avada üle-riigilise valimisnimekirja.

Viimase puhul ei jagataks kom-pensatsioonimandaate enam erakon-na juhtkonnas koostatud nimekirja alusel, vaid kandidaatide endi poolt oma ringkonnas kogutud hääle suh-tarvu järgi. ●

FOTO: SDE

Sotside omavalitsusjuhid on veendunud, et Eesti vajab tugevaid maakondi.

dada nii haridusküsimused kui ka transpordikorraldus. Head kogemu-sed on ka kultuuri ja noorsootöö maa-kondlikul tasemel korraldamisel.

Omavalitsuste liitumiste osas pooldavad SDE omavalitsusjuhid va-batahtlikku liitumist. Selline liitu-

mine peab olema riigi poolt soosi-tud ja toetatud. SDE lähtub Euroopa Liidu kohalike omavalitsuste har-tast tulenevast kohalike kogukonda-de enesekorraldusõigusest, mis on demokraatliku riigikorralduse alus-tala. ●

Iga toetaja saab kampaanias osaleda

Tarvo Sarmet

SDE kampaania juht

Nüüd on oluline iga sotsiaaldemokraadi ja meie toetaja isiklik osalemine valimiskampaanias, sest kätte on jõudnud otsustav hetk.

25. mail toimuvad Euroopa Parlamendi valimised pole mitte olulised ainult Euroopa tuleviku määramisel, vaid on ka usaldushääletus, kas Eesti inimesed on valmis hoolivamaks poliitikas ja sotsiaaldemokraatide juhitaavaks valitsuseks.

Osale supernädalal

Alates eurovalimiste eel- ja e-hääletamise algusest 15. mail kuni valimispäevani 25. mail kestab kampaania supernädal, kus valijatega otsesuhetlemine on kõige olulisem. Sotsiaaldemokraadid plaanivad olla oma telgiga väljas rohkem kui poolesajaks kohas – laatadest külakeskusteni. Koos meie Riigikogu liikmete ja omavalitsusjuhtidega on tänavakampaaniale oodatud kõik meie liikmed ja toetajad. Täpsem info plaanitud ürituste kohta on saadaval sinu kodupiirkonna sotside juhtidelt.

Tee ise kampaaniat

Lisaks juba kavandatud tänavakampaaniatele saad endale mugaval ajal veel valimiskampaaniasse panustada. Käi koos sõbraga kodupiirkonnas uksest uksele, kutsu inimesi valima ja jata neile SDE trükis. Kui võõrastega suhtlemine tundub liiga hirmutav, siis pane meie valimisajakiri oma külas, kodutänaval või trepikojas kõigisse postkastidesse. Vajaliku arvu valimisajakirju saad erakonna piirkonna koordineatorilt või helista erakonna peakontoris-telefoninumbri 611 60 41.

Helista kümnele oma pereliikmele ja sõbrale. Ütle neile, et nad kindlasti valima läheks ja hääletaks sotsiaaldemokraatide poolt. See on tegelikult lihtne: pane kirja kümme nime koos telefoninumbri ja helista neile inimestele, iga päev kahele. Nii oled vähem kui nädalaga teinud kümme telefonikõnet ja andnud tubli panuse meie erakonna kampaaniasse.

Iga hää! loeb!

Ja lõpetuseks: ära unusta ise valima minna! Soovitavalt koos perega, hoolimata ilmast või muudest elusündmustest. Soovitavalt anna oma hää! sotsiaaldemokraatidele juba eel-hääletusel. Iga hää! loeb, sest eelmistel eurovalimistel otsustas lõpptulemuse vaid kuus häält. Ärme jätta neid hääli juhuhooleks! ●

Valimisinfo

Meie poolt saad hääle anda europarlamendi valimistel 25. mail kell 9.00–20.00, kui on avatud kõik valimisjaoskonnad. Toimub ka kodus hääletamine.

Eelhääletamine: 15.–18. mail toimub eelhääletamine maakonna valimisnimekirja määratud jaoskonnas. 19.–21. mail toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades. Elhääletamine algab kell 12.00 ja lõpeb kell 20.00.

Eesti Asutav Kogu 95 – sotsiaaldemokraadid oma riigi vundamenti loomas

Asutava Kogu avaistung Estonia kontserdisaalis.

Tänavu aprillis möödub 95 aastat Eesti Asutava Kogu avaistungist. Selles ja järgmises lehenumbris räägime sotsiaaldemokraatide eestvedamisel Asutava Kogu poolt langetatud olulistest otsustest.

1919. aasta veebruari alguseks oli kogu Eesti ala Punaarmee üksusest vabastatud. Nii oli aeg asuda valima Asutavat Kogu, kelle peamiseks ülesandeks oli võtta vastu Eesti põhiseadus. Valimisõiguse said kõik Eesti Vabariigi kodanikud ehk isikud, kes olid enne 24. veebruari 1918 omanud Vene kodakondsust, elasid alaliselt Eesti Vabariigi pinnal ja olid kantud kohalikes omavalitsustes peetavatesse omavalitsusregistritesse.

Vanusetsensusekult sai valida alates 20. eluaastast ning hääletusest osavõtmiseks ei kehtestatud varanduslikke, seisusest tulenevaid, usulisi ega soolisi piiranguid. Valimisõigusest pidid ilma jääma vangid, kohtu poolt karistatud ja ametlikult nõrgamõistuslikuks kuulutatud inimesed.

Asutava Kogu valimised toimusid 5.–7. aprillil 1919. aastal. Seda vaatamata sõjategevusele. Kaarel komunistide ja paremäärmuslaste proteste. Esimesed kutsusid üles valimisi boikoteerima ja levitasid valimisnimekirjade asemel „valgesid terrori ohvrite“ nimekirju. Viimased uskusid, et eesti rahvas pole hääleõiguse kaotamiseks küps.

Osavõtt oli aga väga aktiivne: valimas käis umbes 80% hääleõiguslikust elanikkonnast. See näitas ka seda, et väga suur enamus Eesti rahvastikust toetas riiklikku iseseisvust, millele Asutav Kogu kindla vormi pidi andma.

Erakordselt suure edu – 64,2% häälest ja 78 kohta 120-st – saavutasid Asutavas Kogus vasakpoolsed erakonnad. Sotsiaaldemokraadid said 41, tööerakondlased 30 ja esseeird seitsme kohta. Sotsiaaldemokraatide poolt hääletas ka palju inimesi, kes olid varem toetanud enamlast. Esseeirdide ebaedu oli tingitud peamiselt nende juhtkonnast, kus domineerisid haritlased, kellel polnud rahvamasside üle poliitilist mõju.

Parempoolsimate vaadetega erakondadest oli ainsana edukas Jaan

Tõnissoni juhitud Eesti Rahvaerakond 25 kohaga. Kristlik Rahvaerakond, mis sai viis kohta, oli alles väga noor partei ning polnud inimeste toetust võitnud. Eesti Maarahva Liitu (kaheksa kohta) seostati selle liidri Konstantin Pätsi tõttu, kes oli ka Ajutise Valituse peaminister, sõja-aegsete vabaduste kitsenduste ning majanduslike ebameeldivustega.

Ühtlasi oli Eesti Maarahva Liit ainsa parteina tegutsenud ka Saksa okupatsiooni ajal ning omas seega mõneti kollaboratsioonistide imidžit. Sakslaste parti eelseks oli, et baltisakslased tunnetasid end tervikliku kogukonnana, mis ülejäänud Eesti ühiskonnast eristus, nii et enamik neist hääletas enda erakonna poolt, olenemata poliitilistest vaadetest.

Venelaste poliitilised otsused polnud niivõrd rahvusküsimusega seotud ning seetõttu sai etniline Vene Kodanike Kogu vaid ühe koha. Saadikute seas oli ka seitse naist.

Asutava Kogu avaistung toimus 23. aprillil Estonia kontserdisaalis, alates 30. maist peeti istungeid aga Toompea lossi Valges saalis. Selle avas Maanõukogu esimees Kaarel Parts, kes pärast põgusaid tervitus- ja õnnitlussõnu asus korraldama Asutava Kogu juhatusse valimist.

Juba varem oli aga saavutatud kokkulepe, et valimised võitnud parteid saavad juhatusse kohad enda kätte: esimees pidi tulema võitnud erakonnast, esimene ja teine abiesimees vastavalt teise ja kolmanda hääleearvu saavutamisele ning esimene ja teine sekretär neljandast ja viiendast.

Siiski viidi läbi ka demokraatlik hääletus, kus valimised võitnud sotsiaaldemokraatide esindaja August Rei saja poolthäälega Asutava Kogu esimeheks valiti.

Rei sõnas oma kõnes: „Meie esimeseks ülesandeks peab olema Eesti riikliku korra kindlaks määramine. Eestist peab saama vabariik, kus õiglus ja demokraatia valitseks, kus õiguse suuremaks ülesandeks peab olema terava maaküsimuse lahendamine.“

August Reist sai järgnevaks kaheksa kuuks Eesti tähtsaim ametiisik, sisuliselt riigipea.

Jaak Juske

Sotsiaaldemokraadid riiki juhtimas

Märtsikuus ametisest asunud valitsuses on sotsiaaldemokraatidel kuus ministrikohta.

Riigikogu esimeheks sai Eiki Nestor. Saa lähemalt tuttavaks sotsidest riigijuhtidega.

FOTO: SDE

Pildil vasakult: Ivari Padar, Andres Anvelt, Helmen Kütt, Sven Mikser, Jevgeni Ossinovski, Urve Palo ja Eiki Nestor.

Sven Mikser
kaitseminister

Sven Mikser on kaitseministri ametis olnud aastatel 2002–2003, mil ta valmistas ette Eesti ühinemist NATO-ga. Mikser on olnud Riigikogu liige aastatel 1999–2002 ja 2003–2014 ning olnud ka väliskomisjoni esimees.

Aastatel 2008–2010 oli ta NATO Parlamentaarse Assamblee asepresident ja 2010–2013 kaitse- ja julgeolekukomitee pearaportöör.

Mikser on sündinud 8. novembril 1973 Tartus ning elanud ja koolis käinud Paides. 1996. aastal lõpetas ta Tartu ülikooli inglise keele ja kirjanduse alal.

Ta oli noorteklassis Eesti meister kolmikühpes.

Sven Mikser on vabaabielus ja kahe tütre isa.

Andres Anvelt
justitsminister

Andres Anvelt oli Riigikogu liige aastatel 2011–2014, kuulus õiguskomisjoni ning olles korruptsioonivastase erikomisjoni esimees. Varasemalt on ta olnud Eesti Kaitseväge juhataja julgeolekunõunik, Politseikolledži direktor ja keskkriminaalpolitsei direktor.

Anvelt on omandanud magistrikraadi haldusjuhtimises Tallinna tehnikaukoolis. Varasemalt on ta lõpetanud Tartu ülikooli õigusteaduskonna, FBI akadeemia, Tallinna miilitsa erikeskkooli ning Tallinna 21. keskkooli.

Ta on romaanide „Direktor. Ühe turu erastamise lugu“ ja „Punane elavhõbe“ autor ning mängufilmi „Punane elavhõbe“ stsenaarist.

Andres Anvelt on abielus.

Helmen Kütt
sotsiaalhoolekandeminister

Helmen Kütt oli Riigikogu liige aastatel 2011–2014 ning kuulus sotsiaalkomisjoni. Aastatel 1993–2011 töötas ta Viljandi linnavalitsuses sot-

siaalnõuniku, abilinnapea ja sotsiaal-ameti juhataja ametites.

Kütt on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Viljandi Pauluse koguduse juhatusse liige, Eesti Pärandkultuuri SA juhatusse liige, MTÜ Viljandi Kultuuriselts Koit juhatusse liige ning Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni juhatusse liige.

Ta on omandanud Tallinna ülikoolis sotsiaaltöö magistrakraadi.

Helmen Kütt on abielus, tema peres on kaks täiskasvanut last.

Jevgeni Ossinovski
haridus- ja teadusminister

Jevgeni Ossinovski on Sotsiaaldemokraatliku Erakonna aseesimees. Ta oli Riigikogu liige aastatel 2011–2014 ning kuulus Riigikogu väliskomisjoni ning Euroopa Liidu asjade komisjoni. Lisaks rahvusvahelistele teemadele keskendus ta Riigikogus lõimumispoliitika küsimustele.

Ossinovski sündis 1986. aastal Kohtla-Järvel ning alustas kooliteed Aseri keskkoolis. Ta lõpetas 2004. aastal hõbemedaliga Tallinna reaalkooli ja 2007. aastal cum laude Tartu ülikooli filosoofia erialal. 2009. aastal omandas ta Warwicki ülikoolis (Suurbritannia) magistrikraadi filosoofias (kiitusega) ja 2010. aastal magistrikraadi Londoni majandus- ja poliitikakoolis (LSE) võrdleva politoloogia erialal (kiitusega).

Urve Palo
majandus- ja taristuminister

Urve Palo oli Riigikogu liige ja majanduskomisjoni aseesimees aastatel 2011–2014. Ta on olnud Viimsi valla abivallavanem aastatel 2009–2011 ning enne seda rahvastikuminister aastatel 2007–2009.

Alates 1993. aastast töötas Palo Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS-is ja aastatel 1999–2007 oli ta selle ettevõtte juht.

Ta on üliõpilaskorporatsiooni Amicitia vilistlaskogu liige.

Aastal 1994 lõpetas Palo Tartu ülikooli majandusteaduskonna (MBA) ning enne seda käis ta Värska keskkoolis.

Urve Palo on abielus ning poja ja tütre ema.

Ivari Padar
põllumajandusminister

Ivari Padar oli aastatel 2009–2014 Euroopa Parlamendi liige. Ta kuulus majandus- ja rahanduskomisjoni, regionaalkomisjoni ning organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu tõkestamise erikomisjoni. Lisaks põhikomisjonidele tegutses Padar süvendatult ka põllumajanduskomisjoni.

Padar oli Eesti põllumajandusminister (1999–2002) ja rahandusminister (2007–2009), Riigikogu X ja XI koosseisu liige ning Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees (2002–2009).

Ta on sündinud Võrumaal 12. märtsil 1965. aastal ning lõpetanud Tartu ülikooli ajaloo eriala 1995. aastal.

Padar on Võrumaa Talupidajate Liidu liige, Eesti Grilliliidu auliige, Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi auliige, Eesti Noortalunike Ühingu auliige ja Eesti Sporthobuste Kasvatajate Seltsi auliige.

2008. aastal nimetas Eesti Ajalehede Liit Padari aasta pressisõbraks.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Riigikogu kuude koosseisu valitud Eiki Nestor kuulub parlamentis alates 1992. aastast. Aastatel 1994–1995 oli Nestor regionaalminister ja aastatel 1999–2002 sotsiaalminister. Ta on lõpetanud Tallinna põlutehnilise instituudi mehaanikainsenerina ning teeninud leiba Keila autobaasi osakonnajuhataja ning transpordi- ja teetöötajate ametiühingu esimehena. Nestor on Tallinna tehnikaukooli kuratooriumi ja tagatisefondi nõukogu liige. 2001. aastal omistati talle Riigivapi V klassi teenetemärk.

Eiki Nestor soovib Riigikogu tööd avatumaks muuta

Eiki Nestor on tõenäoliselt üks tuntumaid nimesid ja nägusid Eesti poliitikamaastikul ja Riigikogus. Euroopa Parlamendi valimiste teemal käis Eikiga juttu ajamas Reili Rand.

Nüüd sõltub kõik meist endist.

Kõige totram ja segasem aeg on nüüd möödus ning olukord selge: koalitsioon teeb oma tööd ning niisamuti opositsioon. Erakond on võtnud järgmiseks 11 kuuks väga suure vastutuse ja meist endist sõltub see, kas see aitab meid 2015. aasta Riigikogu valimistel või ei. Pikalt opositsioonis olnud erakondadele tekib maine, et nad oskavadki vaid rääkida, seetõttu andis eelmise valitsuskoalitsiooni lagunemine meile võimaluse end näidata.

Nüüd aga sõltub kõik meist endist, kuidas seda kasutada oskame. Kui me oleme tegusad riigivalitsemise juures, eelkõige valitsuses aga samamoodi ka Riigikogus, siis on meil võimas šanss saada väga hea tulemus valimistel. Aga on ka vastupidine versioon. Oleks võinud mugavalt ka opositsioonis olles valimistele vastu minna, aga usun, et siis oleks meie olukord olnud kehvem.

Ega ma ei julge mürki võtta, mis sest saab, aga vähemalt julgen lubada, et pingutan.

Riigikoguga on mul mitu mõtet. Üks on siis Riigikogu avatuse pool ja seda läbi komisjonide töö avamise. Tõsi, esialgne plaan või ideaal oli suurem. Näen, et

“On omajagu asju, mida me võiks arutada vormis, kus on mõistlik konsensus leida ning kus pole vahet, kas algatajaks on opositsioon või koalitsioon.

komisjonidel oleksid kindlad või pidevad partnerid, kes käivad komisjoni istungitel igasuguste kutseta. Praegu saab selline asi võimalikuks vaid esimehe kutsel. Kui komisjoni esimees ei kutsu, siis kahju aga ei saa.

Loomulikult on sellisel plaanil ka oma kitsaskoht. Miinuseks on et tekib teatav filter, kuidas selliseks ühenduseks saada. Meie näeme, et see võiks toimuda vabakonna ja komisjoni ühisel arutelul. Selles osas pole me aga üksmeelt saavutanud. Nüüd kokku lepitud, et need vabakonnad, kes on eelnou menetlusega juba varasemalt kaasa käinud, saavad selle õiguse, et tulla ka Riigikokku selle menetluse juurde. Pole küll see ideaal, mida soovisime, aga samm edasi igal juhul!

Teine pool on seotud Riigikogu töö sisese tegevusega. Ma pole seda teadlikult palju reklaaminud, aga täna võin öelda, et aprilli alguses tuli üle pika aja kokku selline mitteametlik kooslus nagu Riigikogu vanematekogu, mille moodustavad Riigikogu juhatus ja kõik fraktsioonide esimehed. On omajagu asju, mida me võiks arutada vormis, kus on mõistlik konsensus leida ning

kus pole vahet, kas algatajaks on opositsioon või koalitsioon. Kui me

Riigikogu esimehe toolil istub nüüd üks staazikamaid liikmeid – Eiki Nestor.

Või siis selline näide. Teatavasti kaasneb võimu vahetusega ka vastutuse ümberkujundamine Riigikogus. Meil on loomupärastelt hulk komisjone, mis peaksid olema opositsiooni käes. Siis on meil olnud komisjone, mis sisuliselt toimivad konsensusel alusel ning ma ei pea üldse imelikuks, kui opositsioon neid juhib. Siis on komisjone, kus üht-pidi on võimalit huvitatud oma ideede elluviimisest, aga ka see komisjoni esimees ise jääks rumalasse olukorda kui, kujutate ette, näiteks “Aktuaalses Kaameras” kirub või kritiseerib ta seaduseelnõud ja all on kiri, et ise on selle komisjoni esimees. Seetõttu on täiesti loomulik, et nendes komisjonides vahetuvad koalitsiooni muutusega ka juhid.

Ajaloo on olnud niimoodi, et kui võim on vahetunud, siis toimub kodu-asju, mida me võiks arutada poliitiline mäng. Mõnikord aseesimees astub tagasi ning valitakse uus juhatus või ise-gi on umbusaldust avaldatud. Kui me

oleme realistid ja saame aru, siis võiks olla tava, et võimalikuks lagunedes as-tub komisjoni esimees ise tagasi. See võiks olla uus poliitiline tava, kus võimaluse ühe Riigikogu koosseisu jooksul toimub inimväärsel moel. See

Seekord mängige ei mängitud ja mitte kedagi asja eest teist taga umbusaldada polnud vaja.

Või siis selline näide. Teatavasti kaasneb võimu vahetusega ka vastutuse ümberkujundamine Riigikogus. Meil on loomupärastelt hulk komisjone, mis peaksid olema opositsiooni käes. Siis on meil olnud komisjone, mis sisuliselt toimivad konsensusel alusel ning ma ei pea üldse imelikuks, kui opositsioon neid juhib. Siis on komisjone, kus üht-pidi on võimalit huvitatud oma ideede elluviimisest, aga ka see komisjoni esimees ise jääks rumalasse olukorda kui, kujutate ette, näiteks “Aktuaalses Kaameras” kirub või kritiseerib ta seaduseelnõud ja all on kiri, et ise on selle komisjoni esimees. Seetõttu on täiesti loomulik, et nendes komisjonides vahetuvad koalitsiooni muutusega ka juhid.

Ajaloo on olnud niimoodi, et kui võim on vahetunud, siis toimub kodu-asju, mida me võiks arutada poliitiline mäng. Mõnikord aseesimees astub tagasi ning valitakse uus juhatus või ise-gi on umbusaldust avaldatud. Kui me

oleme realistid ja saame aru, siis võiks olla tava, et võimalikuks lagunedes as-tub komisjoni esimees ise tagasi. See võiks olla uus poliitiline tava, kus võimaluse ühe Riigikogu koosseisu jooksul toimub inimväärsel moel. See

Seekord mängige ei mängitud ja mitte kedagi asja eest teist taga umbusaldada polnud vaja.

Seekord mängige ei mängitud ja mitte kedagi asja eest teist taga umbusaldada polnud vaja.

Või siis selline näide. Teatavasti kaasneb võimu vahetusega ka vastutuse ümberkujundamine Riigikogus. Meil on loomupärastelt hulk komisjone, mis peaksid olema opositsiooni käes. Siis on meil olnud komisjone, mis sisuliselt toimivad konsensusel alusel ning ma ei pea üldse imelikuks, kui opositsioon neid juhib. Siis on komisjone, kus üht-pidi on võimalit huvitatud oma ideede elluviimisest, aga ka see komisjoni esimees ise jääks rumalasse olukorda kui, kujutate ette, näiteks “Aktuaalses Kaameras” kirub või kritiseerib ta seaduseelnõud ja all on kiri, et ise on selle komisjoni esimees. Seetõttu on täiesti loomulik, et nendes komisjonides vahetuvad koalitsiooni muutusega ka juhid.

Ajaloo on olnud niimoodi, et kui võim on vahetunud, siis toimub kodu-asju, mida me võiks arutada poliitiline mäng. Mõnikord aseesimees astub tagasi ning valitakse uus juhatus või ise-gi on umbusaldust avaldatud. Kui me

oleme realistid ja saame aru, siis võiks olla tava, et võimalikuks lagunedes as-tub komisjoni esimees ise tagasi. See võiks olla uus poliitiline tava, kus võimaluse ühe Riigikogu koosseisu jooksul toimub inimväärsel moel. See

Seekord mängige ei mängitud ja mitte kedagi asja eest teist taga umbusaldada polnud vaja.

Sotsiaaldemokraatide kandidaadid Euroopa Parlamenti

Sotside lõplik Euroopa Parlamenti kandideerijate nimekiri selgus erakonna üldkogul hääletuse tulemusena.

FOTO: SDE

► 102 Marju Lauristin

Sotsiaalteadlane, Tartu ülikooli sotsiaalse kommunikatsiooni emeritprofessor ja Eesti taasiseseisvumise üks liidreid, kes omab pikaagest rahvusvahelist kogemust nii teadlase kui ka poliitikuna.

Miks kandideerin?

„Tahan oma kogemustele ja teadmistele toetudes kaasa aidata EL-i sellistele otsustele, mis aitaksid vähendada erinevusi uute ja vanade liikmesriikide elanike heaolus ning vältida löhe laienemist EL-i sees ida ja lääne, põhja ja lõuna vahel.“

► 103 Ivori Padar

Põllumajandusminister, europarlamenti liige aastatel 2009–2014, endine rahandusminister ja maaelu edendaja.

Miks kandideerin?

„Põllumajandus- ja maaelutoetuste osakaal on uuel perioodil 1,73 miljardit eurot, 500 miljoni eurot rohkem kui eelmisel perioodil. Seisan selle eest, et Eesti põllumeestel oleksid teiste Euroopa tootjatega võrdsed võimalused.“

► 104 Jevgeni Ossinovski

Haridus- ja teadusminister, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna aseesimees. Aastatel 2011–2014 oli ta Riigikogu väliskomisjoni ja Euroopa Liidu asjade komisjoni liige.

Miks kandideerin?

„Euroopa kodanikel peab olema vaba liikumise, elamise ja töötamise õigus kogu EL-i territooriumil, vaatamata Euroopa konservatiivide viimase aja väljaütlemistele. Tugevama Euroopa eest seismine on Euroopa ja Eesti sotsiaaldemokraatide tähtsaimaks eesmärgiks ning pean seda ka enda kõige olulisemaks poliitiliseks eesmärgiks Euroopa Parlamendis.“

► 105 Marianne Mikko

Riigikogu liige, Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimees ja riigikaitsekomisjoni liige ning aktiivne naiste õiguste eest seisja. Aastatel 2004–2009 oli ta Eesti saadik Euroopa Parlamendis.

Miks kandideerin?

„Soovin oma pooleli jäänud tööd Euroopa Parlamendis jätkata. Teen kõik endast oleneva, et naiste õigused oleks tagatud. Minu missioon on soolise palgalõhe vähendamine.“

► 106 Natalja Kitam

Teleajakirjanik, portaali Etnoweb asutaja ja juht, mitmekesisuse konsultant ja mediakommunikatsiooni spetsialist.

Miks kandideerin?

„Seisan selle eest, et töötatakse välja võrdse kohtlemise edendamise ühine tugisüsteem, sisulised integratsiooni-

meetmed, mis on suunatud kõikidele elanikele.“

► 107 Hannes Hanso

Kuressaare linnapea ja maailmarändur, Rahvusvahelise kaitseuuringute keskuse teadur. Ta on töötanud kaitse- ja rahandusministeeriumis ning kuulunud Euroopa Liidu diplomaatilisse teenistusse.

Miks kandideerin?

„Koostöö peaks olema tugev kogu EL-i sees. Hetkel tunnetame selgelt, et väärtuspõhisest ühtsusest on kõvasti vajaka. Eriti oluline on see välis- ja julgeolekupoliitika puhul.“

► 108 Liina Raud

Noorsooaktivist ja näitleja. Aastatel 2011–2013 oli ta noorsotside asepresident Põhjaamaade ja Euroopa noorte sotsiaaldemokraatide katuseorganisatsioonis.

Miks kandideerin?

„Tunnen, et noorte teemadega tegeletakse Euroopa Parlamendis liiga vähe. Soovin olla noore inimesena noorte tuleviku kujundamise juures ja anda omalt poolt kõik, et praegune käegaloomine meeleolu asenduks sooviga siin elada, töötada ja lapsi kasvatada.“

► 109 Eiki Nestor

Riigikogu esimees ja kõige kogenum liige, endine sotsiaal- ning regionaal-

minister, kes on maailmavaatelt paadunud sotsiaaldemokraat.

Miks kandideerin?

„Meile kõigile demokraatia kaudu antud vabadused peavad andma Eesti inimestele sotsiaalse kindlustunde. Mulle meeldib käsitlus ühiskonnast kui kodus, kus kõik pere liikmed teineteist hoolivad, kus kedagi ei jäeta tema muredega üksi. Täna ses maailmas saavad Euroopa riigid ja rahvad olla edukad ainult koostöös.“

► 110 Abdul Hamid Turay

Vabakutseline kirjanik ja kolumnist, Tallinna linnavolikogu liige. Ta on töötanud peatoimetajana ajakirjas Baltic Times ja ajakirjaniku ning reporterina Hongkongis ja Taiwanis.

Miks kandideerin?

„Eesti vajab Euroopasse esindajat, kes on tõeliselt rahvusvaheline, kes hakkab silma ja kellel seeläbi on mõjujõudu. Seisan selle eest, et Eesti kasutaks Euroopa pakutavaid võimalusi parimal viisil.“

► 111 Urve Palo

Majandus- ja taristuminister, endine rahvastikuminister. Aastatel 2011–2014 oli ta Riigikogu liige ja majanduskomisjoni aseesimees.

Miks kandideerin?

„Poliitikaid välja töötades ja eelarveid kokku pannes näen selgelt numbreid taga inimesi. Tahan Euroopa Parla-

mendis olles mõjutada seadusloomet selles suunas, et senisest enam EL-i vahendeid läheks inimestesse ning panustada sellesse, et Eesti huvid oleks kindlalt arvestatud EL-i rahvastiku-, integratsiooni- ja majanduspoliitikate väljatöötamisel.“

► 112 Randel Länts

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna välissekretär ja Viljandi linnavolikogu esimees.

Miks kandideerin?

„Eesti Euroopa Liiduga liitumise eelõhtul soovis mu vanaisa pokaale kokku lüües, et minu liit oleks parem, kui tema oma oli. Loodan kord ise vanaisana lapselastele üle anda liidu, mis on praegusest kordades parem.“

► 113 Toomas Alatalu

Poliitik, ajaloo ja poliitika õppejõud ning välispoliitika asjatundja. Aastatel 1992–1999 ja 2002–2007 oli ta Riigikogu, selle väliskomisjoni ja Euroopa Liidu asjade komisjoni liige.

Miks kandideerin?

„Hetkeolukord maailmas (Ukraina) nõuab Euroopa Liidult otsustavat tegevust Ida-Euroopa ja selle naabrite elujärje tõstmiseks ning ma tean, mida saab europarlamenti kuuludes selleks teha.“ ●

Kandidaatide kohta loe lisaks: www.sotsdem.ee

FOTO: SDE

Läänemaailma riikide ühtsuse puudumine on Euroopa Liidu nõrkus

Venemaa on valinud isolatsiooni tee. Vastupidiselt sellele, mida lääneriigid tegid pärast 2008. aasta Gruusia sõda, peame me seekord näitama üles kindlameelsust ning Venemaale ka isolatsiooni võimaldama. Business as usual mõttevis ei tohi praegu olla olukorra lahenduseks.

Hannes Hanso välis- ja julgeolekupoliitika ekspert, Kuressaare linnapea

FOTO: VEER.COM

Oma tegevusega Ukrainas kinnitas Venemaa, et astub vajadusel ka ebaseaduslikke samme.

Selle aasta septembris toimub näiteks Šotimaal iseseisvusreferendum. Seda ei valmistata ette ähvarduste, Santaata ette arvestatud EL-i rahvastiku-, integratsiooni- ja majanduspoliitikate väljatöötamisel.“

Siis saab asju teha kahel viisil: barbaarselt, jõudu kasutades või demokraatlikult argumenteerides.

Venemaa tegutses ebaseaduslikult

ÜRO Peaassamblees Krimmi „referendumit“ puudutanud hääletus näitas selgelt kätte maailma riikide suure enamuse arvamuse Venemaa tegevuse osas. See oli ebaseaduslik. Venemaaad toetasid kümme riiki, kelle hulgas olid näiteks Zimbabwe, Põhja-Korea, Kuuba, Venezuela, Süüria ja Valgevene.

Venemaa tegevus Ukrainas on paljaks kiskunud selle, mida paljud varem teadsid, kuid veel selgelt sõnastada ei suutnud: Euroopa Liit on välis- ja julgeolekupoliitika osas äärmiselt nõrk. Kõrgel välispoliitika esindajal puuduvad tegelikud üksikviisid millised volitused konkreetselt tegevusteks ning selgeteks seiskohavõttudeks, isegi sellises ilmselges must-valges küsimuses nagu territooriumi vägivallane hõlmamine.

See pole normaalne ning ütlen ausalt, et mina sellisel ametikohal selli-

ses. Putini režiimile on länelik ja majanduslikult edukas Ukraina ilmselgelt eluohtlik, vene rahvas võib soovida ka ise seda kultuuriliselt väga lähedast riiki matkida. See, et Moskva vajab nõrku naabreid ja sõltlasi, pole tegelikult tugevuse märk.

Mida arvavad praegu Tolliliidu liikmed ning kuidas suhtuvad SRÜ riigid Euraasia Liidu ideesse? Kas neid saab panna jõuga Moskvat armastama? Tähelepanelik televaataja märkas ilmselt, et Putin ei nimetanud oma hiljutises iga-aastases telemaratonis kordagi sõnapaari „Euraasia Liit“.

Eesti jaoks on toimunu taustal mitu olulist õppetundi. Esimene on, et riigikaitsega ja kaitsekulutustega ei mängita. Teine, et jätkuvalt on tõsine väljakutse venekeelse elanikkonna kaasamine meie riigi ühiskondlikku ellu ning informi. Kolmas on, et Eesti peab Euroopa tasandil tegema väga veenvaid ja konkreetsed ettepanekuid Euroopa ühise välis- ja julgeolekupoliitika tugevdamise osas, kuna praegu me tegelikult teeskleme sellise poliitika olemasolu. Neljas on, et EL-i ja NATO koostöö peab paranema – läänemaailma riikide ühtsuse puudumine on meie nõrkus. ●

Moskva vajab nõrku naabreid

Täna mõistame, et Venemaa kardab edukaid ja vabasid riike enda naabru-

Võrdne, avatud ja turvaline Euroopa = tugev Eesti

Ülevaade sotsiaaldemokraatide programmist Euroopa Parlamendi valimistel.

sammammulist ühtlustumist Euroopa riikides ning töötajate, tööandjate ja riigi kolmepoolseid palgakokkuleppeid. Noorteles esimese töökoha võimaldamiseks rakendama Euroopa Noortegarantii põhimõtteid.

Avatud Euroopa õppimiseks ja töötamiseks!

Noortel peab olema võimalik haridusteed jätkata kõikjal üle Euroopa. Ka tööjõu vaba liikumine peab olema lihtne ja ilma piiranguteta.

Kaotame laste vaesuse Eestis! Euroopa Sotsiaalfondi abiga aitame vaesusest välja täna seal olevad lapsed. Selleks pakume neile tervet päeva täitvat kooli koos tasuta söögi ja huvialaringidega.

Toetame keskkonnasäästlikku majandust!

Vähendame kasvuhoonetegaase ja suurendame taastuvenergia kasutusele võtmise ning kehtestame pikaajalised eesmärgid jäätmete ja reostuse vähendamiseks.

Eesti põllumeestele võrdsed toetused! Võrdsustame pindalatoetused liikmesriikide vahel ja investeerime euroraha maaelu arengusse.

Turvaline ja energiasõltumatu Euroopa

Me tahame, et Euroopa oleks sõltumatu. Kehtestame ühised abinõud välise sekkumise vastu ja vähendame Euroopa energiasõltuvust ebademokraatlikest riikidest.

Kasutame Euroopa Liidu toetusi otstarbekamalt! Kasutame Euroopa Liidu struktuurivahendeid mõistlikumalt, tagame toetus- ja jagamise läbipaistvuse ning kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna parema kaasamise.

Eurosaadik on Eesti saadik! Suurendame europarlamenti tegemiste kajastamist Eestis ning tõstame eurosaadikute osalust kodumaistes diskussioonides Euroopa ja Eesti tuleviku üle. ●

SDE Tartumaa piirkond kutsub: SOTSIALDEMOKRAATLIKU ERAKONNA SUVEPÄEVAD 2014

12.-13. juuli Voore Puhkekeskuses

SUVEPÄEVADE KAVA

Laupäev, 12. juuli

10.00 –	laagriplats avatakse osalejatele, algab registreerimine
11.00 – 12.30	SDE volikogu
12.30 – 13.00	suvepäevade avamine
13.00 – 14.00	lõunasöök
14.00 – 18.00	piirkondadevaheline mõõduvõtt sportmängudes ning poliitiline mõttelabor
18.00 – 19.00	jalgpallilahing Eestimaa vs Liivimaa
18.00 – 19.00	Väägvere külateater „Kalevipoeg“, Kivirähki ainetel
19.00 – 20.00	õhtusöök
20.00 – 21.30	piirkondade taidluskavad teemal „Hallo, kosmos!“
22.00 –	ansambel Amadeus (amadeusband.ee)
23.00 –	üllatus
23.15 –	jätkub tantsuõhtu ja plaate keerutab DJ

Pühapäev, 13. juuli

09.00 – 10.00	hommikusöök
10.00 – 11.00	kosutav naerujooga
11.00 – 12.00	piirkondadevaheline viktoriin
12.00 – 12.30	korvpall Riigikogu vs Rahvakogu
13.00 – 14.00	suvepäevade lõpetamine ja autastamine
14.00 – 15.00	lõunasöök

SUVEPÄEVADE OSALUSTASU

Õbbimine telgis: Eelkooliealised TASUTA / Noored (7-18 aastat)6.- Mittetöötavad noorsotsid ja VSD liikmed (al 65 a.)10.- / Täiskasvanud 15.-

Õbbimine ühisruumis ja hostelis ning 500 m kaugusel asuvas õpilaskodus: Lapsed (3-7aastat)6.- / Noored (8-18 aastat)10.- / Mittetöötavad noorsotsid ja VSD liikmed (al 65 a.)15.- / Täiskasvanud 20.-

Õbbimine hotellis: Lapsed (3-7 aastat)6.- / Noored (7-18 aastat)15.- Mittetöötavad noorsotsid ja VSD liikmed (al 65 a.)20.- / Täiskasvanud 25.-

Peremaja rent: Seltskond 300.- Peremajades on kaheinimese voodid, pesuruum ja kaminaaruum diivanitega. Majad mahutavad 12 inimest. Nendele, kes soovivad külastada suvepäevi ühel päeval, kehtib telgis ööbijate hinnakiri. Osalusasud sisaldavad nelja söögikorda, programmi ning õbbimiskohta vastavalt valikule.

SUVEPÄEVADELE REGISTREERIMINE

Registreerimiseks loetakse Sind siis, kui oled endast teada andnud telefonil 58312022 või emailil suvepäevad@sotsdem.ee, mille järel antakse teile tagasisidet. Seejärel tuleb nädala jooksul tasuda osavõttu. Vastasel juhul vabaneb broneering. Palun kirjutage ülekande selgitusse kindlasti märksõnaks “Suvepäevad 2014” ja piirkond ning osavõtjate nimed, kelle eest makstakse. Suvepäevadele registreerimine kestab 25. juunini!

SDE arveldusarved on:

SEB Pank EE711010022000260009
Swedbank EE762200221015674174

TRANSPORT

Transpordi eest vastutavad osalejad ise. Piirkondadel on võimalik tellida ka ühine buss, kuid selle korraldamine jääb piirkonna enda kanda. Küsige infot oma piirkonnajuhtidelt ning koordinaatoritelt.

LAPSED SUVEPÄEVADEL

Lastehoid on organiseeritud 12. juulil 14.00 – 19.00. Lastele muudab suvepäevad meeleolukaks Vudila mängumaa.

LISAINFO

Lisainfo saab Tartu- ja Jõgevamaa koordinaatorilt Pille-Riin Raudsepalt, pilleriin.raudsepp@sotsdem.ee, 5592504. Jälgi infot: www.sotsdem.ee/suvepaevad Vaata lisaks: www.voorepuhkekeskus.ee

Kohtumiseni Voore!
SUVEPÄEVADE MEESKOND

Sotsiaaldemokraadid lähevad eurovalimistele loosungiga „Tugev Eesti. Võrdne, avatud, turvaline Euroopa“

Sotsiaaldemokraadid tegid algust aktiivse Euroopa Parlamendi valimiste kampaaniaga, mis toimub loosungiga „Tugev Eesti. Võrdne, avatud, turvaline Euroopa“ all.

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees Sven Mikser mõtestas oma erakonna valimisloosungit lahti laupäeval, mil selgusid 12 sotsiaaldemokraadist Euroopa Parlamendi saadiku kandidaati.

„Sotsiaaldemokraatide eesmärgiks on tugev Eesti võrdses, avatud ja turvalises Euroopas. Tugev Eesti on seesmiselt sidus Eesti, kus õilmitsevate keskuste kõrval ei ole kiratsevat ääre-

maad, kus mõnede priiskava luksuse kõrval ei ela tuhanded lapsed vaesus- ja ilmajäetuses, kus erinevat emakeelt kõnelevad inimesed saavad enast tunda oma riigi üle uhkete patriootidena.“ selgitas Mikser.

Tugeval Eestil on tema sõnul Euroopa kaitsa oma seisukohad, põhimõtted ja väärtushinnangud. „Tegu on Eestiga, kes julgeb olla Euroopas liider.“ kinnitas Mikser.

Sotsiaaldemokraadid seisavad otsustavalt vastu Euroopas pead tõstvale äärmuslusele. „Mõistes selgelt, kui ohtlik on Eesti jaoks mitmekiiruseline ja lõhestunud Euroopa, tahame seista suurema võrdsuse eest mitte ainult Eestis, vaid kogu Euroopas.“ rääkis Mikser.

„Me seisame avatud Euroopa eest, kus inimeste, kaupade ja info vaba liikumine on loomulik ja kasutoov. Me seisame turvalise Euroopa eest, kus keegi ei pea tundma ebakindlust homse ees.“

Mikseri sõnul on iseloomulik, et just sotsiaaldemokraadid on kõige euroopalikumad erakonnana lähtetanud kümne aasta jooksul europarlamenti teistest poliitilistest jõududest rohkem saadikuid. Ka seekordseid valimisi võtavad sotsiaaldemokraadid ülimalt tõsiselt, lootes 25. mail saada kaks Euroopa Parlamendi saadiku mandaati. ●

Sotsiaaldemokraat

Retsept

Natalja Eesti moodi sushi

Koostis:

Pudru riis (Veski Mati) 1 osa

Vesi 2 osa

Sool 1 teelusikas

Toiduõli (rafineeritud) 1 supilusikas

Riisiäädikas 3 supilusikat

Krabimatselised pulgad (Sushi Vici)

1 pikk kurk

Nori lehed (kuivatatud merevetikas)

Serveerimiseks: marineeritud ingver, wasabi (Jaapani mädarõigas) ja sojakaste

Riisi valmistamine

Valmistamiseks tuleb hankida spetsiaalne sushi rullimiseks mõeldud bambusmatt, mille leiad poest ülejäänud sushi-materjaliga samast riulist.

Pane külmäs vees pestud riis potti, lisa külm vesi, sool ja toiduõli.

Nüüd riisipott pliidile, kiiresti keema lasta ning seejärel alandada kuumust madalale. Keemise ajal mitte segada! Keeta, kuni vedelik on riisi sisse imunud, kuni 25 minutit. Lisa äädikat, sega tasakesi, et riis pudruks ei muutuks, laota suurele taldrikule, et riis kiiremini jahtuks.

Maki-rullide valmistamine

Vici sushi kraabipulgad on norile parajad. Kurk lõika sama pikkadeks ribadeks ja eemalda seemned, et makid vesiseks ei jääks.

Aseta nori matile, kata nori leht ühtlaselt riisiga ja asetä alumisele ribale horisontaalselt täidis. Ära kata kogu nori pinda täidisega. Hakka bambusmatti abiga mõõdukalt vajutades sushit rulli keerama. Kui kõik rullid on valmis ning riis on otsas, lõika need viiludeks.

Selle retsepti järgi tehtud sushid maitsevad ka lastele.

Head isu!

Natalja Kitam

SDE kandidaat Euroopa Parlamenti

Teated

Vanemate sotsiaaldemokraatide mõttekoda ja kevadlaul Tartus

10. mail kell 10-15

Kus: Tallinnast väljub buss kl 8.00 Vene Kultuurikeskuse juurest, Mere pst.5. Tagasisõit Tartust kl 16.00 Vanemuise alumiselt parkimisplatsilt.

Info ja registreerimine: Palun registreeri ennast Sirje Kauri juurde hiljemalt 5. maiks telefonil 517 2047 või sirje.kaur@sotsdem.ee.

Tallinna bussile registreeri ennast hiljemalt 5. maiks endel.namsing@mail.ee, telefonil 508 2423.

Valgast väljuva bussi kohta saab infot Anne Viiralt, anne.viira@gmail.com, mob. 53313081.

Ristsõna

	Livrees teener	SDE kandidaat eurovalimistel	Burjaatia pealinn ...-Ude	Raadius	...õppija (autodidakt)	Sihtasutus	Mesipuud	Mehenimi	Nord		Erakond (lühend.)
SDE kandidaat eurovalimistel										Väävel Interneti-telefoni võrgustik	
... right!				Kääne Henrik Visnapuu luulekogu " ... Balticum"					Social Democrats Muusikaline kaasmäng		
Surnu- kahvatu						...jõustik VASTUS					
Tulemägi Sitsiillas					SDE kandi- daat euro- valimistel SDE liige, Võru mees ... Allas						SDE valimis- toimkonda kuulub ... liiget
Iraqi Airways			SDE kandidaat eurovalimistel Kanada provints					Maadleja Indiaan- lased			
	Õpetav suuline ettekanne Loomastik						Leidlik mõte Lamekaan				
Nali (inglise k.)				Järgarv Head ...!						H naaber Meelekoht	
Anno		Propeller SDE kandidaat eurovalimistel							Old Testament Teaduste Akadeemia		
Graafik					Elatusraha Üleaedne						
Räbal- dunud							Aadlitiitel				
Tennise- veteran				Aktsiaselts ... kurgaan (Volgo- gradis)			 IVARI PADAR				
	Köögivili SDE kandidaat eurovalimistel										
Muuseas			...elu Aita!								
... love you!		Institut- sioon Asustatud koht									
Küla Tõstamaa vallas											
Kreeka täht					F naaber Siiras						
Knock-...				American English Pisosade mängija teatris või filmis							
	Millegi peal lebav Maailma tunnetata- vuse eitaja						Hektoliiter	SDE kandidaat eurovalimistel		Huvi- reisija	Religioon
2 x täht			Tootmis- jaoskond ... ja emme						Trade Union ...-tak		
Gramm		Indian Army Esialgu			Diapasoon Inglise k. eessõna						
SDE kandidaat eurovalimistel							Väikseim kiskja Kõlbmatu laevakere				
SDE kandidaat eurovalimistel											SDE Haabersti piirkonna esimees ... Prikk
Enne mõtte, ... ütle					Küla Orava vallas Kunstnik				Saint Kreeka täht		
2 x täht			Linn Naisenimi					Eesti Telegraafi-agentuur Lahase-materjal			
Ürgaeg				Kadi Kuus alias Kerttu ... Ilmakaar						Reede Rocca ... Mare	
...-komando		Mees (ladina k.) 2 x täht				SDE kandidaat eurovalimistel Rahva-teater					
	SDE kandidaat eurovalimistel Metroo						SDE kandidaat eurovalimistel Umbes				
Military police			Pidulik koosolek						EESTI RAHVA RISTSONAD RISTIK		

EESTI RAHVA RISTISÕNAD
RISTIK